

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Baricovej a členov senátu JUDr. Eleny Krajčovičovej a Jarmily Urbančovej, v právnej veci žalobcov **1. PharDr. E.**, bytom K., zastúpenej **JUDr. M., CSc.**, *advokátom so sídlom N.* **2. P.**, bytom O., zastúpeného advokátskou kanceláriou **H., s. r. o.**, *so sídlom N.*, proti žalovanému **Krajskému stavebnému úradu v Banskej Bystrici**, so sídlom v Banskej Bystrici, Nám. Ľ. Štúra č. 1, zastúpenému **JUDr. R.**, *advokátom so sídlom v B.*, za účasti: **1. Prokurátora Krajskej prokuratúry Banská Bystrica**, so sídlom v Banskej Bystrici, Partizánska cesta č. 1, **2. F., s. r. o., Š.**, IČO X., **3. F., s. r. o., N.**, IČO: X. a **4. A.A.**, bytom B. o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KSU BB – 2008 – 311/487-1: OŠSS Ja zo dňa 29. mája 2008, o odvolaní žalobcov v 1. a 2. rade a Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici, proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 1Scud/40/2008-85 zo dňa 29. apríla 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 29. apríla 2009, č. k. 1Scud/40/2008-85 **m e n í** tak, že rozhodnutie žalovaného č. KSU BB – 2008 – 311/487-1: OŠSS Ja zo dňa 29. mája 2008 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný je **p o v i n n ý** zaplatiť žalobcom v prvom a druhom rade náhradu trov konania v sume 541, 93 eura do rúk JUDr. M., CSc., advokáta v B., a v sume 262.49 eura na účet H., s. r. o., so sídlom v B. do troch dní.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Banskej Bystrici podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhali preskúmania rozhodnutia žalovaného č. KSU BB – 2008 – 311/487-1:OŠSS Ja zo dňa 29. mája 2008, ktorým potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu - Obce Banská Belá č. 47/2007 zo dňa 01. októbra 2007, ktorým dodatočne povolil spoločnosti F., s. r. o., už zrealizované stavebné úpravy jednotlivých objektov, doplnkové drobné stavby nachádzajúce sa v areáli, jednotlivo vymenované a zmenu v užívaní stavby z pôvodného účelu „Čistička odpadových vôd“ na pozemkoch parc. č. X. v k. ú. Banská Belá, na nový účel užívania „Drevovýroba“ a odvolanie účastníkov správneho konania zamietol. Žalobcom náhradu trov konania nepriznal v zmysle § 250k ods. 1 OSP.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že má za to, že v danom prípade nebolo možné postupovať inak, ako postupovali vo veci stavebné orgány, teda dodatočne povoliť zmenu užívania účelu využitia týchto stavieb, ako i samotné dodatočné povolenie vykonaných stavieb. Zdôraznil, že v rámci správneho konania bolo vykonané rozsiahle dokazovanie a bolo vyžiadaných veľa podkladov od dotknutých orgánov vzťahujúcich sa k danej problematike. Z postoja i námietok žalobcov správneho i súdneho konania vyplynulo, že v podstate nie sú uzrozmene a nesúhlasia s existenciou tejto prevádzky drevovýroby v ich tesnom susedstve. Z takéhoto postoja krajskému súdu vyplynulo, že žalovaný správny orgán alebo i súd sa mali zaoberať otázkou podstatného eliminovania výrobných činností tejto prevádzky alebo ich úplného zrušenia a nariadenia odstránenia stavby. Krajský súd však skonštatoval, že v priebehu konania nebol vyprodukovaný žiadny relevantný dôkaz oprávňujúci postup jednej z alternatív. Plne sa stotožnil s výslednou argumentáciou žalovaného, že nebol daný dostatočný dôvod pre záver, že by existencia prevádzky bola v rozpore s verejným záujmom obce, následkom čoho by malo dôjsť k odstráneniu nepovolenej stavby. Verejný záujem nebolo možné posudzovať zo širšieho rámca, najmä pokiaľ sa zdôrazňoval vplyv tejto prevádzky na životné prostredie v širšom rozsahu. Zopakoval, že v tomto smere nebol produkovaný žiaden relevantný dôkaz, okrem tvrdenia žalobcov.

Proti tomuto rozhodnutiu podali v zákonnej lehote odvolanie obaja žalobcovia i Prokurátor Krajskej prokuratúry Banská Bystrica (ďalej len „krajský prokurátor“).

Žalobkyňa v prvom rade svoje odvolanie odôvodnila tým, že krajský súd neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nebral do úvahy návrhy žalobcov na dokazovanie a nimi navrhované dôkazy nevykonal. Namietala, že stavebník nepostupoval v súlade so zákonom, nepredložil správne orgánu požadované doklady v stanovenej lehote a napriek tomu ďalej vykonával nepovolenú stavebnú činnosť, na základe čoho došlo k ohrozeniu záujmov chránených slovenským právnym poriadkom, konkrétne životného prostredia a výkonu vlastníckeho práva vlastníkov príslušných pozemkov. Krajský súd posudzoval postup žalovaného správneho orgánu výlučne z hľadiska úzko formulovaného verejného záujmu. Žalovaný porušoval zásadu koncentrácie, uplatňovanú v stavebnom konaní. Žalobcovia riadne zdokladovali, že ako vlastníci susediacich nehnuteľností nemôžu riadne užívať svoje nehnuteľnosti, v dôsledku činnosti stavebníka a výkonom prevádzky, čo mal správny orgán v stavebnom konaní riešiť a zákonným spôsobom zaviazať stavebníka k povinnostiam, ktoré by eliminovali negatívny vplyv drevovýroby. Stavebný úrad svojím postupom neumožnil žalobcom naplno využiť svoje práva, preto boli nútení obrátiť sa na súd s návrhom na preskúmanie zákonnosti vydaného rozhodnutia. Súd sa však nezaoberal ich námietkami dostatočne a celé svoje rozhodnutie postavil na všeobecnom záujme, ktorý povýšil nad základné právo garantované Ústavou Slovenskej republiky, a to vlastnícke právo, v dôsledku čoho trpí konanie na krajskom súde inou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Žalobkyňa v prvom rade zopakovala, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, preto napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Krajský súd sa nezaoberal ústavným právom na riadne životné prostredie, garantované Ústavou Slovenskej republiky, pričom podľa žalobkyni v prvom rade je táto časť ústavných garancií vyšším princípom, ako úzky hospodársky záujem stavebníka. Ďalej má za to, že v konaní na krajskom súde bol porušený právny záväzok Slovenskej republiky, zakotvený v Dohovore o ochrane ľudských práv a slobôd v znení protokolu č. 3, 5, 8 – právo na spravodlivý proces. Na základe uvedeného preto navrhuje, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zmenil tak, že rozhodnutie Krajského stavebného úradu v Banskej Bystrici č. KSU BB-2008-311/487-1:OŠSS Ja zo dňa 29. mája 2008 zrušuje a vec mu vracia na nové

rozhodnutie. Zároveň žiadala uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť trovy konania vo výške, ako bude uvedená po pojednávaní.

Žalobca v druhom rade vo svojom odvolaní namietal prekážku litispendencie, pretože podľa neho konanie č. 105/2005 (bližšie neoznačené), začaté dňa 30. augusta 2005 a konanie č. 155/2005 (takisto bližšie neoznačené), doposiaľ právoplatne neskončili. Ďalej namieta, že v stavebnom konaní o dodatočnom stavebnom povolení sa konalo s nesprávnou osobou, pretože podľa LV č. X., k. ú. B. bol v čase začatia stavebného konania vlastníkom predmetných nehnuteľností M., a. s., na základe zmluvy zo dňa 06. mája 2005. Toto konanie teda od počiatku trpelo neodstrániteľnou vadou, a malo byť zastavené prinajmenšom v časti konania o dodatočnom stavebnom povolení. Prvostupňový súd sa touto námietkou nezaoberal a ani ju nevyhodnotil, preto podľa žalobcu v druhom rade je napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné.

Prestavbou pôvodných stavieb Čističky odpadových vôd a Skladu palív sa zároveň zmenil účel ich využitia, preto sa podľa žalobcu v druhom rade malo súčasne začať konanie o zmenu účelu užívania stavieb. V priebehu konania bolo predložených niekoľko plných mocí na zastupovanie stavebníka, ktoré žalobca v druhom rade vo svojom odvolaní vymenúva, a z ktorých má za to, že v konaní o zmene účelu užívania stavieb stavebník v čase od 01. januára 2006 do 19. apríla 2006 nebol zastúpený, pretože predložené plné moci z 01. januára 2006 sú vzhľadom na ich vzájomnú konkurenciu neplatnými právnymi úkonmi. Ďalej má za to, že od 19. apríla 2006 do 31. júla 2007 bola splnomocnená na zastupovanie stavebníka firma F., s. r. o., za ktorú mali konať konateľ P. J., vedúci prevádzky v B. S. a V. S., prom. práv., výlučne spoločne. Od 31. júla 2007 spoločnosť zastupuje výlučne konateľ P. J.. Návrh na začatie konania podal a väčšinu procesných úkonov v preskúmovacom konaní vykonal prom. práv. V. S. samostatne. Z obsahu spisu a plnomocenstiev v ňom založených však nevyplýva, že by bol oprávnený za stavebníka konať. Preto podľa žalobcu v druhom rade nebola v preskúmovacom konaní splnená základná podmienka konania, a síce, nebol podaný návrh na začatie konania. Preto malo byť konanie v tejto časti zastavené, nakoľko sa jednalo o neodstrániteľnú prekážku konania. Prvostupňový súd sa však ani touto námietkou žalobcu nezaoberal, v dôsledku čoho dospel k nesprávnemu skutkovému zisteniu. Taktiež z predložených plných mocí vyplýva, že stavebník v konaní o dodatočnom stavebnom povolení nebol vôbec zastúpený. V dôsledku toho stavebník nesplnil povinnosť v zmysle ustanovenia § 88a ods. 1 Stavebného zákona. Prvostupňový súd však v napadnutom

rozhodnutí konštatuje dostatočné preukázanie súladu existencie prevádzky objektu drevovýroby s verejným záujmom.

Žalobca v druhom rade poukázal na spornú „skutočnú kapacitu povoľovanej výroby“, v čase vydania rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, nakoľko Krajský úrad životného prostredia Banská Bystrica, ako vecne príslušný orgán v uvedenej veci vydal rozhodnutie až dňa 04. augusta 2008, teda po vydaní rozhodnutia žalovaného. Napriek tomu dala Obec Banská Belá súhlas na prevádzkovanie malého zdroja znečisťovania, ktorý má v zmysle § 140a zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“) povahu záväzného stanoviska. Žalovaný v druhom rade je toho názoru, že pokiaľ prebieha konanie o kategorizácii zdroja znečisťovania ovzdušia, je podľa § 140b ods. 4 stavebného zákona potrebné vyčkať na príslušné rozhodnutie, inak dochádza k porušeniu ustanovenia § 3 a § 32 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“). Žalovaný však vo veci rozhodol. Záväzné stanoviská dotknutých orgánov nemajú povahu rozhodnutí správnych orgánov, a preto sa žalovaný v druhom rade domnieva, že nie je možné ich preskúmať samostatne, ale len v spojení s hlavným rozhodnutím, ktoré je v danom prípade rozhodnutie žalovaného.

Podľa žalobcu v druhom rade malo byť najpodstatnejšou časťou celého administratívneho konania, ustálenie hladiny hluku pochádzajúceho z predmetnej prevádzky. V konaní však chýba náležitý dôkaz o hluku, ktorý je nevyhnutný na preukázanie súladu povoľovanej stavby s verejným záujmom. Napriek opakovaným námietkam a návrhom žalobcov, nebola riadna objektivizácia hluku vykonaná. Stavebný úrad Banská Belá v rozhodnutí zo dňa 03. októbra 2006 ustálil potrebu objektivizácie hluku, ktorá sa mala uskutočniť v skúšobnej prevádzke objektu. Žalobcovi v druhom rade uznal právo zúčastniť sa na vykonaní dôkazu. Dňa 27. novembra 2006 obstarala spoločnosť F., s. r. o. meranie hluku s odvolaním sa na vyššie uvedené rozhodnutie Stavebného úradu Banská Belá.

Žalobca v druhom rade požiadal o vykonanie merania hluku odborne spôsobilé osoby. Všetky tri merania v roku 2006 a 2007 vykázali prekročenie limitu. Na základe toho nariadil Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „ÚVZ SR“) kontrolné meranie. Pre oneskorené doručenie sa žalobca v druhom rade kontrolného merania nezúčastnil. Ďalšie meranie, ktoré vykonal Mgr. Z. K. dňa 15. a 16. októbra 2007 vyhodnotil ÚVZ SR ako neplatné, z dôvodu absencie právneho predpisu. Žalobca v druhom rade poukazuje na to, že nebol dodržaný postup podľa § 140b ods. 5 stavebného zákona. Uvádza, že z dôvodu námietok ohľadom merania hluku požiadal Krajský stavebný úrad v Banskej Bystrici dňa 20.

februára 2008 v zmysle § 140b ods. 5 stavebného zákona dotknutý orgán – Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Žiari nad Hronom (ďalej len „RÚVZ v Žiari nad Hronom“) o stanovisko a zároveň i ÚVZ SR. Stanovisko RÚVZ v Žiari nad Hronom však obdržal „najskôr“ 05. marca 2008. Žalovaný sa so žiadosťou o zaujatie stanoviska k námietkam žalobcu v druhom rade obrátil aj na RÚVZ v B. Obsah stanoviska, potvrdzujúceho tvrdenie žalobcu v druhom rade o prekročení zákonných limitov a nesúlade s verejným záujmom obdržal žalobca v druhom rade elektronicky. Žalovanému nebol nikdy oficiálne doručený s odkazom na vyjadrenie ÚVZ SR.

Na záver svojho odvolania žalobca v druhom rade poukázal na tú skutočnosť, že „z e-mailu pracovníčky S. L. z ÚVZ SR vyplýva, že p. V. S., prom. práv., vystupujúci v konaní ako zástupca spoločnosti F., s. r. o., má v danej veci nadštandardné vzťahy s Ing. M. H., vedúcim odborom štátnej stavebnej správy.“ Domnieva sa, že rovnako nadštandardné vzťahy vyplývajú pre menovaného aj s pracovníkmi RÚVZ v Žiari nad Hronom.

Vzhľadom k uvedenému žiadal zmeniť napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici tak, že rozhodnutie druhostupňového správneho orgánu zruší a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie a prizná mu náhradu trov konania, alebo napadnutý rozsudok zruší a vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie.

Krajský prokurátor ako odvolací dôvod uviedol nesprávne právne posúdenie veci v dôsledku nesprávnych skutkových zistení (§ 205 ods. 2 písm. d/, f/ OSP). Je toho názoru, že rozhodnutie žalovaného je v rozpore najmä s § 3 ods. 1, 2, 3, 4 v spojení s § 32, § 46, § 47 a § 59 ods. 1, 2 správneho poriadku a § 88a ods. 2 stavebného zákona a bolo ním potvrdené nezákonné rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu. Namietal postup stavebného úradu, ktorý ešte pred uplynutím lehoty na doplnenie požadovaných dokladov (predĺženej do 31. augusta 2007), uvedenej vo výzve podľa § 88a ods. 1 stavebného zákona, adresovanej firme F., s. r. o., upovedomil účastníkov konania o možnosti nahliadnuť do podkladov rozhodnutia a uplatnenie námietok v lehote do 03. júla 2007 s upozornením, že na neskôr podané námietky a pripomienky správny orgán nebude prihliadať. Táto lehota bola predĺžená na žiadosť žalobkyne v prvom rade do 10. júla 2007. Podľa krajského prokurátora stavebný úrad postupoval v rozpore s § 36 ods. 1 v spojení s § 35, ako aj s § 61 ods. 1 v spojení s § 60 ods. 1 stavebného zákona, čím došlo k porušeniu zásady procesnej rovnosti účastníkov konania vyjadrenej v ustanovení § 4 a § 33 správneho poriadku. Má za to, že stavebný úrad vyzval účastníkov konania na podanie námietok predčasne, keď mu firmou F., s. r. o., neboli

ešte predložené výzvou požadované doklady. Stavebný úrad mal rozhodnutím prerušiť konanie podľa § 29 ods. 1 správneho poriadku, keď vydával výzvu na predloženie dokladov a pokračovať v konaní až po predložení všetkých požadovaných dokladov, resp. po uplynutí lehoty uvedenej vo výzve. Účastník konania však nesplnil výzvu ani v predĺženej lehote, preto mal stavebný úrad postupovať v zmysle ustanovenia § 88a ods. 2 stavebného zákona a nariadiť odstránenie stavby, čo však neurobil. V ďalšom krajský prokurátor poukázal na to, že stavebný úrad nenariadil ústne pojednávanie spojené s miestnym zisťovaním v zmysle § 36 ods. 1 stavebného zákona, pričom upustiť od ústneho pojednávania môže podľa § 36 ods. 2 stavebného zákona v prípade, že je pre územie spracovaná územnoplánovacia dokumentácia. Poukázal aj na to, že s dodatočným územným a stavebným konaním bolo spojené aj kolaudačné rozhodnutie, v ktorom taktiež nebol dodržaný zákonný postup.

Krajský prokurátor poukázal na to, že účel využívania stavby ako aj územia pominul. Na výpise z LV č. X., k. ú. B., parc. č. X. a X., zo dňa 16. marca 2007 je zapísané rozhodnutie o odstránení stavby č. OŽP – 97/01454, pod položkou výkazu zmien Z 486/99. Toto rozhodnutie zaväzuje podľa § 96a stavebného zákona aj právnych nástupcov. Rozhodnutie však nebolo vykonané, pričom naopak, došlo k rozsiahlej nelegálnej a ilegálnej prestavbe a prístavbe predmetnej stavby na výrobnú a prevádzkovú halu drevovýroby a k výstavbe súboru ďalších súvisiacich stavieb v rámci areálu prevádzky.

Ďalej krajský prokurátor poukázal na znenie ustanovenia § 37 ods. 1 stavebného zákona, v ktorom zákon rieši práve situáciu, keď obec nemá územný plán. V takom prípade sú podkladom na vydanie územného rozhodnutia spracované územnoplánovacie podklady podľa § 3 a ostatné existujúce podklady podľa § 7a stavebného zákona, inak stavebný úrad obstará v nevyhnutnom rozsahu na vydanie územného rozhodnutia iné podklady, najmä skutočnosti získané vlastným prieskumom alebo zistené pri miestnom zisťovaní.

Podľa krajského prokurátora sa stavebný úrad nevysporiadal s námietkami vlastníkov susediacich nehnuteľností, ktorí boli účastníkmi správneho konania a ktorí poukazovali na rušenie výkonu svojich práv a právom chránených záujmov, vybudovaním a prevádzkovaním predmetného areálu. Stavebný úrad neposudzoval umiestnenie areálu vo vzťahu k susediacim nehnuteľnostiam a možného zásahu do ich pokojného užívania. Povinnosti posúdiť súlad prevádzky areálu s verejným záujmom sa obec nemôže vyhnúť odkazom na záväzné stanoviská dotknutých orgánov, ani odkazom na to, že nemá územný plán.

Podľa krajského prokurátora, „správny orgán nie je povinný považovať tvrdenia účastníkov a nimi predložené dôkazy za smerodajné. Nemôže ich však ignorovať – ak napr. účastník tvrdí, že údaj v doklade nezodpovedá skutočnosti, jeho námietka nemôže byť považovaná za neopodstatnenú s poukazom práve na údaj, ktorý účastník konania spochybňuje. Takýto postup správneho orgánu nie je v súlade so zásadou materiálnej pravdy, ktorá sa v správnom konaní uplatňuje.“

Vytýkal krajskému súdu, že sa nevysporiadal s porušením kogentných ustanovení stavebného zákona i správneho poriadku, v dôsledku čoho došlo k porušeniu práv žalobcov, vec nesprávne právne posúdil a nesprávne aplikoval ustanovenie § 250j ods. 1 OSP namiesto § 250j ods. 2 OSP. Svoj právny názor na zákonnosť rozhodnutia žalovaného vyvodil z kladných stanovísk dotknutých orgánov, pričom neposudzoval verejný záujem na prevádzke drevovýroby v obci, ani vplyv prevádzky na životné prostredie. Krajský prokurátor je toho názoru, že takáto hodnotiacia úvaha nemá oporu v právnej úprave dodatočného zlúčeného územného, stavebného a kolaudačného konania, ani v spisovom materiáli žalovaného a stavebného úradu. Navrhol zmeniť rozsudok krajského súdu tak, že zruší rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a vec mu vráti na ďalšie konanie. Mal za to, že stavebný úrad mal postupovať v zmysle ustanovenia § 88a ods. 2 stavebného zákona, preto boli dané dôvody na zrušenie rozhodnutia žalovaného podľa § 250j ods. 2 písm. a/ OSP a vrátenie veci žalovanému na ďalšie konanie.

Pre prípad, že by sa Najvyšší súd Slovenskej republiky nestotožnil s uvedeným názorom, krajský prokurátor navrhol zmeniť rozsudok krajského súdu tak, že zruší rozhodnutie žalovaného správneho orgánu druhého stupňa i rozhodnutie stavebného úradu a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie, pretože sú splnené dôvody uvedené v § 250j ods. 2 písm. b/, c/, d/, e/ OSP. Záverom poukázal na ustanovenie § 123 stavebného zákona, podľa ktorého si môže krajský stavebný úrad vyhradiť pôsobnosť stavebného úradu pri jednotlivých technicky náročných alebo neobvyklých stavbách alebo pri opatrení s väčšími alebo rozsiahlejšími účinkami na životné prostredie v ich okolí.

Žalovaný sa v písomnom vyjadrení k odvolaniam stotožnil s názorom krajského súdu uvedeným v odôvodnení napadnutého rozsudku. Rozhodnutie krajského súdu považuje za správne čo do výroku i právneho posúdenia veci a zákonné, pretože bol naplnený účel zákona, a to otázka verejného záujmu. Dodatočné konanie, ako aj konanie o zmene účelu užívania stavby, ktoré súčasne vykonal správny orgán prvého stupňa, vychádzalo z podkladov doložených žiadateľom, ale predovšetkým z odborných záväzných stanovísk, rozhodnutí

a posudkov orgánov a organizácií spolupôsobiacich v konaní podľa osobitných predpisov. Žalovaný je toho názoru, že správny orgán nemá kompetenciu vyhodnocovať správne rozhodnutia iných orgánov, musí ich akceptovať ako záväzné a v prípade pochybností, resp. námietok účastníkov, smerujúcich proti ich obsahu, resp. zákonnosti, ich postúpiť nadriadenému orgánu na vyjadrenie, čo v odvolacom konaní aj urobil. Preto v odvolacom konaní žalovaný skúmal len zákonnosť konania a rozhodnutia stavebného úradu, ako aj rozsah nevyhnutných podkladov a projektovej dokumentácie, k čomu je príslušný a kompetentný. Neposudzoval a neskúmal rozhodnutia, stanoviská, ani odborné posudky dotknutých orgánov štátnej správy a samosprávy, z ktorých vychádzal pri posudzovaní veci. Vzhľadom k tomu, že všetky námietky žalobcov smerovali práve proti týmto odborným záväzným stanoviskám, rozhodnutiam a posudkom, odvolací správny orgán v konaní postúpil v zmysle § 140b ods. 4 stavebného zákona tieto námietky jednotlivým nadriadeným orgánom na vyjadrenie, prípadne zmenu, resp. zrušenie rozhodnutí vydaných v rozpore so zákonom.

Žalovaný tvrdil, že „predmetom predmetného správneho konania nebola otázka imisií, ale len výlučne otázka stavebno-technická pri dodatočnom povolení stavby“. V priebehu konania bola prevádzka drevovýroby niekoľkokrát pozastavená práve z dôvodu prekračovania únosnej miery vplyvu na životné prostredie a okolie. Podľa žalovaného bolo nesporne preukázané, že v čase začatia obnoveného konania v roku 2006 bol vlastníkom drevovýroby a žiadateľ obchodná spoločnosť F., s. r. o. Predmetný objekt je situovaný na okraji Obce Banská Belá a ako bývalý objekt ČOV Rudných baní Banská Bystrica by ťažko bol využiteľný na iný účel, než na priemyselnú výrobu. Z viacerých dotknutých majiteľov okolitých nehnuteľností sa v správnom konaní domáhali eliminovania vplyvu prevádzky na okolité prostredie iba žalobcovia a účastníčka zo zákona A. H. Žalovaný tvrdí, že v danom prípade nebolo možné postupovať inak, ako postupovali stavebné orgány, teda dodatočne povoliť zmenu užívania účelu využitia predmetných stavieb a dodatočne povoliť vykonanie nových stavieb. Zdôraznil, že v rámci správneho konania bolo vykonané rozsiahle dokazovanie, bolo vyžiadaných veľa podkladov od dotknutých orgánov. Z námietok žalobcov vyplynulo, že vôbec nesúhlasia s existenciou prevádzky drevovýroby v ich tesnom susedstve. Žalovaný i súd sa zaoberali otázkou podstatného eliminovania výrobných činností prevádzky, alebo úplného zrušenia a nariadenia odstránenia stavby, avšak pre takéto postup nebol vyprodukovaný žiadny relevantný dôkaz, preto sa žalovaný plne stotožňuje so závermi krajského súdu, že nebol daný dostatočný dôvod pre záver, že by existencia predmetnej prevádzky bola v rozpore s verejným záujmom obce, v dôsledku čoho by malo dôjsť k odstráneniu nepovolenej stavby.

K otázke verejného záujmu žalovaný uviedol, že v danom prípade ho nebolo možné posudzovať zo širšieho rámca, najmä čo sa týka vplyvu prevádzky na životné prostredie v širšom rozsahu. V tomto smere nebol predložený žiadny relevantný dôkaz, iba tvrdenie žalobcov. Verejný záujem posudzoval žalovaný z hľadiska sociálno-ekonomických záujmov Obce Banská Belá, hľadiac pritom na zamestnanosť obyvateľstva obce, plnenia rozpočtu obce a podobne.

V ostatnom sa žalovaný pridržiaval vyjadrenia k žalobe a spisového materiálu, ktorý obsahuje rozsiahle vykonané dokazovanie v správnom konaní.

V závere svojho vyjadrenia poukázal na to, že žalobcovia v odvolaní rozširujú dôvody, pre ktoré by mal odvolací súd rozhodnúť v ich prospech, avšak v súlade s prejednacou zásadou podľa § 244 a nasl. OSP súd nevyhľadáva dôvody nezákonnosti rozhodnutia za účastníkov. Preto mali žalobcovia dôvody uviesť v žalobe a nie v odvolaní. Poukázal taktiež na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. R 58/2001.

Žalovaný vyslovil názor, že krajský prokurátor v danej veci nie je oprávnený na podanie odvolania, nakoľko mu takéto oprávnenie neprislúcha, pretože sa nejedná o konanie, v ktorom by podľa § 35 ods. 1 písm. b/ a § 249 OSP podal návrh.

Na základe uvedeného žalovaný žiadal rozhodnutie krajského súdu potvrdiť.

Účastníci v 2. až 4. rade odvolací návrh nepodali.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a medziach podaných odvolaní (§ 246c ods. 1 veta prvá a § 212 ods. 1 OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk, www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolania sú dôvodné a že pre zamietnutie žaloby neboli dané zákonné dôvody.

Predmetom odvolacieho konania v danej veci je rozhodnutie krajského súdu, ktorým zamietol žalobu žalobcov, ktorou sa domáhali preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, ktorým potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu o vydaní dodatočného stavebného povolenia na už zrealizované stavebné úpravy a dodatočného povolenia zmeny účelu stavby. Odvolací súd preto v súlade s ustanovením

§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného a súčasne rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a konania, ktoré týmto rozhodnutiam predchádzali, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa dostatočne vysporiadal so všetkými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Predmetom preskúmvacieho konania je rozhodnutie Krajského stavebného úradu Banská Bystrica č. KSU BB-2008-311/487-1:OŠSS Ja zo dňa 29. mája 2008 a rozhodnutie Obce Banská Belá č. 47/2007 zo dňa 01. októbra 2007 ako aj konania im predchádzajúce, v ktorých tieto správne orgány rozhodovali vo veci žiadosti obchodnej spoločnosti F., s.r.o. o zmenu účelu užívania pôvodnej stavby z pôvodného účelu užívania „Čistička odpadových vôd“ na účel „Drevovýroba“.

Z odôvodnenia prvostupňového správneho rozhodnutia vyplýva, že z vyjadrení, stanovísk a rozhodnutí dotknutých orgánov mal stavebný úrad preukázané, že zrealizovaná stavba v rozsahu uvedenom vo výroku predmetného rozhodnutia, nie je v rozpore s verejnými záujmami a jej realizáciou neboli porušené práva a právom chránené záujmy účastníkov konania, čo bolo dôvodom dodatočného povolenia stavby a zmeny v užívaní stavby.

V odôvodnení preskúmvaného rozhodnutia Krajský stavebný úrad v Banskej Bystrici skonštatoval, že prevažná väčšina námietok uvedených v odvolaniach je totožná s podanými námietkami účastníkov v konaní, ktoré stavebný úrad buď zamietol alebo im nevenoval dostatočnú pozornosť a aj to, že dotknuté námietky sa vzťahujú aj k vydaným záväzným stanoviskám, rozhodnutiam a odborným dôkazom dotknutých orgánov, o ktorých si nemôže urobiť úsudok ani stavebný úrad, ani odvolací orgán. Prvostupňovému správne orgánu vytkol nedodržanie postupu podľa § 140b ods. 4 stavebného zákona, podľa ktorého mal v prípade, že námietka smeruje proti rozhodnutiu, alebo záväznému stanovisku dotknutého orgánu štátnej správy, postúpiť námietku tomuto orgánu a pokiaľ sa ten stotožní so svojím pôvodným rozhodnutím bez zmeny napriek podanej námietke, postúpiť túto námietku na vyjadrenie jeho nadriadenému orgánu. Keďže stavebný úrad tento postup nedodrжал, urobil tak odvolací orgán, a to listom č. KSU BB 2008-311/487 zo dňa 20. februára 2008, ktorým

požiadal o stanovisko k vzneseným námietkam Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Žiari nad Hronom, Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, oddelenie legislatívy a Národné referenčné centrum, odbor pre hluk a vibrácie a na ten čas konanie prerušil. Dožiadané orgány sa všetky s výnimkou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky a Národného referenčného centra v B. vyjadrili tak, že svoje stanoviská nezrušili ani nezmenili, a teda zostávajú v platnosti tak ako sú uvedené v prvostupňovom správnom rozhodnutí, až na rozhodnutie Obvodného úradu životného prostredia v Banskej Štiavnici č. 2007/00015/BS zo dňa 18. januára 2007 o kategorizácii zdroja znečisťovania ovzdušia, zrušené z dôvodu nesprávne určeného prevádzkovateľa.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) po podrobnom oboznámení sa so spisovým materiálom predloženým v odvolacom konaní zistil, že v predmetnej právnej veci rozhodovali správne orgány opätovne o tom istom predmete konania. Prvé konanie č. 7/2006 skončilo vydaním rozhodnutia Stavebného úradu Banská Belá č. 7/2006 zo dňa 10. januára 2006. Toto rozhodnutie bolo zrušené rozhodnutím Krajského stavebného úradu v Banskej Bystrici č. KSU BB-2006-454/798-1:OŠSS zo dňa 27. marca 2006 a vec bola vrátená na vydanie nového rozhodnutia. V predložennom administratívnom spise sa však ani jedno z uvedených rozhodnutí nenachádza, preto odvolaciemu súdu nie je známy ich obsah.

Z odôvodnenia rozhodnutia Krajského stavebného úradu v Banskej Bystrici č. KSU BB-2007-46/47-1:OŠSS Ja zo dňa 29. januára 2007 sa odvolací súd dozvedá, že rozhodnutím č. 7/2006 stavebný úrad povolil žiadateľovi F., s. r. o. zmenu v užívaní hlavnej stavby drevovýroby z pôvodného účelu užívania „Čistička odpadových vôd“ na nový účel „Drevovýroba“ a súčasne povolil dočasné užívanie stavby na skúšobnú prevádzku.

Na základe vyššie uvedeného zrušovacieho rozhodnutia odvolacieho orgánu začal Stavebný úrad Banská Belá listom č. 66/2006 zo dňa 13. júna 2006 z vlastného podnetu konanie o dodatočnom povolení stavby, predmetom ktorého bolo dodatočné povolenie stavieb postavených bez staveného povolenia v areáli „Drevovýroby F.“ v k. ú. B., na pozemkoch parc. č. X. , vlastníkom ktorých bol F., spol. s r. o., a vzhľadom k tomu, že predmetné stavby už boli dokončené a užívané, stavebný úrad spojil konanie o dodatočnom povolení stavieb

s konaním o zmene účelu užívania stavieb a kolaudačným konaním a zároveň povolil skúšobnú prevádzku technológie umiestnenej v hlavnom objekte do 31. decembra 2006. Výsledkom konania bolo rozhodnutie Obce Banská Belá č. 66/2006 zo dňa 03. októbra 2006, ktoré zrušil Krajský stavebný úrad v Banskej Bystrici už spomínaným rozhodnutím č. KSU BB-2007-46/47-1:OŠSS Ja zo dňa 29. januára 2007. Na základe tohto rozhodnutia pokračoval Stavebný úrad Banská Belá v začatom konaní a výzvou č. 47/2007 zo dňa 03. apríla 2007 vyzvala stavebníka, aby v stanovenej lehote doplnil stavebnému úradu chýbajúce doklady. Dňa 01. októbra 2007 vydala Obec Banská Belá rozhodnutie č. 47/2007, ktorým, ako už bolo uvedené, dodatočne povolila stavebníkovi F., spol. s r.o. v areáli Drevovýroby v k. ú. B., už zrealizované stavebné úpravy jednotlivých objektov, doplnkové drobné stavby nachádzajúce sa v areáli, jednotlivo vymenované, ako aj dodatočne povolila zmenu v užívaní hlavnej stavby SO 03-SO 04 z pôvodného účelu užívania „Čistiareň odpadových vôd“ na nový účel užívania „Drevovýroba“, pri dodržaní podmienok 1-10 uvedených vo výroku rozhodnutia.

Toto rozhodnutie odvolací orgán – Krajský stavebný úrad v Banskej Bystrici rozhodnutím č. KSU BB- 2008-311/487-1:OŠSS Ja zo dňa 29. mája 2008 potvrdil.

Vychádzajúc z obsahu administratívneho spisu i súdneho spisu, ako aj citovaných zákonných ustanovení, odvolací súd sa nestotožnil s právnym názorom žalovaného ani krajského súdu, uvedeným v odôvodnení napadnutého rozhodnutia.

Najvyšší súd musí konštatovať, že správne konanie v predmetnej veci trvá od roku 2004, pričom už od počiatku vykazuje tak procesné, ako aj hmotnoprávne nedostatky. Spisový materiál predložený odvolaciemu súdu nie je kompletný, preto nebolo ani možné posúdiť predchádzajúce správne konania, ktoré mali ten istý predmet (7/2006 zo dňa 10. januára 2006, KSU BB-2006-454/798-1 OŠSS zo dňa 27. marca 2006).

Podľa § 88 ods. 1 písm. b/ stavebného zákona, stavebný úrad nariadi vlastníkovi stavby odstránenie stavby postavenej bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním alebo bez písomného oznámenia stavebného úradu podľa § 57 ods. 2 pri stavbách, ktoré treba ohlásiť; odstránenie stavby sa nenariadi iba v prípadoch, keď dodatočné povolenie stavby nie je v rozpore s verejným záujmom.

Podľa § 88a ods. 1 stavebného zákona, ak stavebný úrad zistí, že stavba bola postavená bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním, začne z vlastného podnetu konanie a výzve vlastníka stavby, aby v určenej lehote predložil doklady o tom, že dodatočné povolenie nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými týmto zákonom, najmä s cieľmi a zámermi územného plánovania, a osobitnými predpismi. Ak bola stavba začatá bez právoplatného stavebného povolenia, ktoré už bolo vydané, stavebný úrad posúdi súlad stavby s verejnými záujmami na základe záväzných stanovísk podľa § 140b a podkladov predložených v stavebnom konaní.

Podľa § 88a ods. 2 stavebného zákona, ak vlastník stavby požadované doklady nepredloží v určenej lehote alebo ak sa na ich podklade preukáže rozpor stavby s verejným záujmom, stavebný úrad nariadi odstránenie stavby.

Podľa § 88a ods. 4 stavebného poriadku, v rozhodnutí o dodatočnom povolení stavby stavebný úrad dodatočne povolí už vykonané stavebné práce a určí podmienky na dokončenie stavby alebo nariadi úpravy už realizovanej stavby.

Podľa § 88a ods. 5 stavebného zákona, ak sa v konaní o dodatočnom povolení stavby preukáže rozpor s verejnými záujmami alebo stavebník v určenej lehote nesplní podmienky rozhodnutia o dodatočnom povolení stavby, stavebný úrad nariadi odstránenie stavby.

Podľa § 88a ods. 7 stavebného zákona, na konanie o dodatočnom povolení stavby sa primerane vzťahujú ustanovenia § 58 až 66.

Podľa § 88a ods. 9 stavebného zákona, s konaním o dodatočnom povolení stavby, ktorá je už dokončená, môže stavebný úrad spojiť kolaudačné konanie.

Podľa § 66 ods. 1 stavebného zákona v stavebnom povolení určí stavebný úrad záväzné podmienky uskutočnenia a užívania stavby a rozhodne o námietkach účastníkov konania. Stavebný úrad zabezpečí určenými podmienkami najmä ochranu záujmov spoločnosti pri výstavbe a pri užívaní stavby, komplexnosť stavby, dodržanie všeobecných technických požiadaviek na výstavbu, prípadne ich predpisov a technických noriem

a dodržanie požiadaviek určených dotknutými orgánmi, predovšetkým vylúčenie alebo obmedzenie negatívnych účinkov stavby a jej užívania na životné prostredie.

Podľa § 85 ods. 1 stavebného zákona stavbu možno užívať len na účel určený v kolaudačnom rozhodnutí, prípadne v stavebnom povolení. Zmeny účelu užívania stavby, ktoré spočívajú v zmene spôsobu užívania stavby, jej prevádzkového zariadenia, v zmene spôsobu a v podstatnom rozšírení výroby alebo činností, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie ľudí alebo životné prostredie, vyžadujú rozhodnutie stavebného úradu o zmene v užívaní stavby; na konanie o zmene v užívaní stavby sa vzťahujú primerane ustanovenia § 76 až 84.

Podľa § 85 ods. 2 stavebného zákona, zmenu v užívaní stavby, ktorá je spojená so zmenou stavby, prerokuje stavebný úrad pri stavebnom konaní a po jeho dokončení vykoná kolaudáciu zmeny stavby. Zmenu v užívaní stavby, ktorá je spojená so zmenou stavby spočívajúcou v stavebných úpravách, ktorými sa podstatne mení vzhľad stavby a nezasahuje do nosných konštrukcií stavby, môže prerokovať stavebný úrad v spojenom konaní o zmene stavby podľa odseku 1.

Podľa § 140 stavebného zákona ak nie je výslovne ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní.

Podľa § 46 správneho poriadku v spojení s § 140 stavebného zákona rozhodnutie musí byť v súlade s ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa § 47 ods. 1 správneho poriadku rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní (rozklade). Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom vyhovuje v plnom rozsahu.

Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení a doteraz zisteného skutkového stavu najvyšší súd sa predovšetkým nestotožnil s názorom krajského súdu, že v danom prípade nebolo možné postupovať inak, ako postupovali správne orgány. Napriek tomu, že účastníci konania, ale i krajský prokurátor opakovane namietali v odvolaniach voči

jednotlivým prvostupňovým rozhodnutiam stavebného úradu nedodržanie postupu podľa § 88a ods. 1 stavebného zákona stavebným úradom, odvolací správny orgán ani krajský súd tento procesný nedostatok neodstránili. Z dikcie stavebného zákona v § 88a ods. 1, 2 jasne vyplýva, že pokiaľ stavebný úrad zistí, že stavba bola postavená bez stavebného povolenia, začne konanie z vlastného podnetu a vyzve stavebníka na predloženie dokladov o tom, že dodatočné povolenie nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými týmto zákonom. Ak stavebník nedoložil potrebné doklady v stanovenej lehote, alebo ak sa na ich podklade preukáže rozpor stavby s verejným záujmom, stavebný úrad nariadi odstránenie stavby. V predmetnej veci bolo od začiatku nepochybné, že predmetné stavby boli vykonané bez stavebného povolenia, preto odvolaciemu súdu nie je známy dôvod, pre ktorý stavebný úrad nepostupoval podľa citovaných zákonných ustanovení a nenariadil odstránenie stavieb po tom, čo stavebník nepredložil požadované doklady ani v predĺženej lehote ale naopak, predmetné stavby legalizoval.

Z citovaných ustanovení stavebného zákona tiež vyplýva, že dôkazné bremeno preukázať, že ďalšia existencia nepovolenej stavby alebo stavby uskutočňovanej v rozpore so stavebným povolením nie je v rozpore s verejnými záujmami, spočíva na vlastníkovi stavby (stavebníkovi), keďže sa dopustil porušenia zákona. Vlastník stavby na základe výzvy stavebného úradu si sám a na vlastné náklady musí zaobstarať všetky potrebné doklady, t. j. rozhodnutia, stanoviská a vyjadrenia dotknutých orgánov. Stavebník musí vzhľadom na uvedené dokázať, že jeho nepovolená stavba nie je v rozpore so stavebným zákonom, konkrétne s cieľmi a zámermi územného plánovania vyjadrenými v územnoplánovacej dokumentácii, územnoplánovacích podkladoch a územnom rozhodnutí. Takáto stavba by zásadne nemala byť povolená, ak je na mieste, ktoré územný plán alebo územné rozhodnutie vylučuje zo zástavby alebo postavená spôsobom, ktorý územný plán alebo územné rozhodnutie vylučuje, prípadne podmieňuje opatreniami, ktoré sa nevykonali. Až v prípade, že vlastník stavby preukáže stavebnému úradu pri nepovolenej stavbe alebo stavbe postavenej v rozpore so stavebným povolením súlad s verejnými záujmami, môže ju stavebný úrad dodatočne povoliť po predložení žiadosti stavebníka o jej dodatočné povolenie.

Verejný záujem je pojem neurčitý. Stavebný zákon ani žiaden iný zákon neobsahuje jeho legálnu definíciu. I keď ním všeobecne možno chápať záujem prospešný väčšiemu počtu

osôb a nie iba jedincovi, nemožno ho chápať ako bezpodmienečný záujem obce. Nie je možné v mene verejného záujmu ohrozovať zdravie osôb, či životné prostredie. V danom prípade sa však z postupu správnych orgánov skôr javí, že vydaním predmetných správnych rozhodnutí boli naplnené práve súkromné záujmy.

V tejto súvislosti sa verejným záujmom rozumejú záujmy chránené osobitnými zákonmi, všeobecne záväznými vyhláškami, nariadeniami, záväznými časťami slovenských technických noriem a pod.. Posúdenie súladu s nimi vykonáva príslušný prvostupňový orgán štátnej správy. Musí posúdiť najmä súlad s platnou územnoplánovacou dokumentáciou z hľadiska súladu s funkčným využitím, určené záväzné limity a regulatívy, ktoré vykonáva obec. Rozsah požadovaných dokladov nie je taxatívne vymedzený, ale stavebný úrad pri ich určení vychádza predovšetkým z ustanovenia § 126 stavebného zákona, ktoré sa týka ochrany zložiek životného prostredia a iných osobitných záujmov podľa toho, o aký druh stavby ide, na aký účel sa má stavba užívať, ktoré záujmy budú stavbou dotknuté, kde je stavba umiestnená, či sú v predmetnom území vyhlásené ochranné pásma, a pod.

Pri stavbách postavených bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním je stavebný úrad povinný vždy najskôr skúmať, či takúto stavbu nemožno dodatočne povoliť. Vyhodnocuje pritom jej vplyv na životné prostredie, súlad s platnou územnoplánovacou dokumentáciou, resp. s funkčným využitím územia, so všeobecnými technickými požiadavkami vymedzenými príslušnými právnymi predpismi a technickými normami, pričom prihliadne na stanoviská a vyjadrenia dotknutých orgánov, a napokon skúma aj vlastnícke vzťahy k pozemku, na ktorom je stavba umiestnená. Pokiaľ zistí súlad s verejnými záujmami, stavbu môže dodatočne povoliť, pričom vo výroku o dodatočnom povolení zároveň vysloví súhlas s užívaním stavby na daný účel.

Tým, že prvostupňový správny orgán v danom prípade preniesol dôkazné bremeno preukázania súladu existujúcich stavieb s verejnými záujmami na seba, porušil tak nielen procesný postup predpísaný stavebným zákonom, ale zároveň upustil od požadovania preukázania uvedeného súladu existencie stavieb s verejným záujmom, čím opätovne porušil zákon. Vo svojom odôvodnení len skonštatoval, že „realizovaná stavba v rozsahu uvedenom vo výroku predmetného rozhodnutia, nie je v rozpore s verejnými záujmami a jej realizáciou neboli porušené práva a právom chránené záujmy účastníkov konania, čo bolo dôvodom

dodatočného povolenia stavby a zmeny v užívaní stavby.“ Takéto odôvodnenie nie je v súlade s ustanovením § 46 správneho poriadku v spojení s § 140 stavebného zákona, ktoré zakotvuje zásadu zákonnosti a zásadu materiálnej pravdy. Správny orgán je viazaný zásadou zákonnosti (§ 3 ods. 1 správneho poriadku), v intenciách ktorej je povinný v konaní a pri rozhodovaní zachovať procesné predpisy ako aj predpisy hmotnoprávne. Musí postupovať v konaní tak, aby zabezpečoval ochranu práv osôb a súčasne vyžadoval plnenie ich povinností v nadväznosti na ochranu záujmov štátu a spoločnosti. Ide o presadzovanie cieľov hmotnoprávnej úpravy v konkrétnej veci.

Zásada materiálnej pravdy je upravená najmä v ustanovení § 3 ods. 4 správneho poriadku a ďalej konkretizovaná v ďalších ustanoveniach správneho poriadku (§ 32 a 46). Zásadu materiálnej pravdy treba aplikovať spolu so zásadou zákonnosti a zásadou voľného hodnotenia dôkazov (§ 34 ods. 5 správneho poriadku), ktoré sú vlastne jej základom. Táto zásada vyslovuje požiadavku, podľa ktorej správny orgán je povinný zistiť skutočný stav veci, teda subsumuje aj požiadavku zistiť úplný a presný stav veci. Za zistenia skutočného stavu veci treba považovať zistenie všetkých skutočností, ktoré sú podľa príslušného hmotnoprávneho predpisu právne významné. Požiadavka súladu s verejným záujmom je v danej právnej veci nepochybne takouto skutočnosťou. Zistenie úplného a presného stavu vecí je základným predpokladom zákonnosti a správnosti rozhodnutia správneho orgánu.

Podľa § 47 ods. 3 správneho poriadku správny orgán v odôvodnení uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia. Pokiaľ správny orgán náležite neodôvodnil svoje rozhodnutie, toto je nepreskúmateľné a vydané v rozpore so zákonom.

Ďalej najvyšší súd má za to, že uvedený skutkový stav napĺňa jednu zo skutkových podstát správneho deliktu uvedeného v § 106 stavebného zákona, za ktorý stavebný úrad mal pristúpiť k uloženiu sankcie stavebníkovi za realizáciu stavieb bez stavebného povolenia. Navyše, spomínané ustanovenie je kogentného charakteru a nedáva správnomu orgánu na výber medzi možnosťou uložiť, či neuložiť sankciu. Tento charakter vyplýva z dikcie

„stavebný úrad alebo inšpekcia **uloží...**“ V spisovom materiáli sa však žiadne rozhodnutie stavebného úradu alebo inšpekcie o uložení sankcie za správny delikt nenachádza.

Už tým, že stavebník nepredložil v priebehu celého stavebného konania potrebné doklady, ktoré by preukázali súlad prevádzky s verejnými záujmami chránenými stavebným zákonom, prinajmenšom vyvoláva opodstatnené pochybnosti o takomto súlade. Stavebný úrad sa však nedostatočne venoval tejto hmotnoprávnej zákonnej požiadavke, ktorá tvorí podstatu celého konania o vydaní dodatočného stavebného povolenia, preto rozhodnutie, ktoré vydal, nemôže byť v súlade so zákonom, pretože vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu.

Správny orgán sa takisto nevenoval dostatočne námietke žalobcov ohľadne porušovania ich ústavného práva na priaznivé životné prostredie, ktoré im zaručuje Ústava Slovenskej republiky v čl. 44. Neposudzoval, či prevádzka objektu drevovýroby nemohla mať negatívny vplyv na životné prostredie vo svojom okolí a či týmto negatívnym vplyvom mohli byť účastníci správneho konania priamo dotknutí na svojich ekologických, hygienických a občianskych právach, či sa ním mohol znížiť štandard ich bývania.

Najvyšší súd taktiež poukazuje na konštatovanie krajského súdu, že samotný objekt ako bývalý objekt Čističky odpadových vôd Rudných baní Banská Bystrica by ťažko bol využiteľný na iný účel, než na priemyselnú výrobu. Takéto konštatovanie podľa názoru najvyššieho súdu nemôže bez ďalšieho slúžiť ako podklad pre správne rozhodnutie takého významu, akým je rozhodnutie o dodatočnom povolení stavby alebo zmene účelu užívania stavby.

Najvyšší súd považuje za neprípustné, aby v právnom štáte správne orgány legalizovali stavby zrealizované bez stavebného povolenia, čím bez ďalšieho podporujú nezákonné konanie stavebníka a tým absolútne ignorujú účel stavebného zákona. Krajský súd vo svojom odôvodnení konštatoval, že v areáli bývalej Čističky odpadových vôd došlo k vybúreniu otvorov v nosnej konštrukcii stavby, k novovymurovaniu obvodového plášťa a k zasypaniu podzemného podlažia stavby postavenej na parc. č. X., k. ú. B., k vybudovaniu protihlukovej bariéry, mimo objektu došlo k nepovolenej výstavbe oporného múru, k úprave terénu pod spevnené plochy a k osadeniu zásobníka na piliny na pozemku parc. č. X., k.ú. B.

a k odkopaniu svahu na tomto pozemku, no ak napriek tomu nepovažoval žalobu za dôvodnú, podľa názoru najvyššieho súdu rozhodol nesprávne.

Nakoľko z napadnutého rozhodnutia žalovaného ako aj z rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa nevyplýva, že vykonané dôkazy nie sú postačujúce pre skutkové zistenia, z ktorých správne orgány vo svojom rozhodnutí vychádzali, rozhodnutie žalovaného je nepreskúmateľné i pre nedostatok jeho dôvodov a neúplnosť spisov správneho orgánu. Administratívne spisy v tejto veci, ako je uvedené vyššie, ani neobsahujú všetky podklady pre vydanie zákonného rozhodnutia.

Pochybil teda krajský súd, keď sa stotožnil s právnym záverom žalovaného v danej veci a zamietol žalobu.

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní. Súdy v správnom súdnictve preskúmajú zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 OSP) a ich úlohou nie je hľadať dôvody zamietnutia žaloby. Ak je rozhodnutie správneho orgánu nepreskúmateľné, súd nemôže jeho dôvody nahrádzať.

Keďže vo veci konajúci a rozhodujúci správny orgán nevykonal právne relevantné dôkazy v záujme náležitého ozrejmienia skutkového stavu veci a ani krajský súd nevykonal žiadne dôkazy, a to ani formou verifikácie vykonaných dôkazov zo strany správneho orgánu, a navyše v dôsledku toho správne orgány i prvostupňový súd vec nedostatočne a tým i nesprávne posúdili, bol dôvod na to, aby odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu, rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 250ja ods. 3 veta prvá OSP).

V zmysle vyššie uvedeného, žalovaný v ďalšom konaní súc viazaný právnym názorom najvyššieho súdu (§ 250ja ods. 4 OSP) odstráni procesné nedostatky a vady náležite doplní nedostatočne zistený skutkový stav veci v zhora naznačenom smere, pričom bude venovať dostatočnú pozornosť otázke verejného záujmu na existencii predmetných stavieb ako aj možnému dopadu prevádzky na susedné pozemky a prípadnému zásahu,

resp. obmedzeniu výkonu vlastníckeho práva ich vlastníkov. Svoje nové rozhodnutie vo veci patričným spôsobom odôvodní tak, aby sa náležite vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami žalobcov a tak, aby zodpovedalo zákonu (§ 46 a § 47 ods. 3 správneho poriadku). Najvyšší súd v danom prípade nevyklučuje ani postup žalovaného podľa § 59 ods. 3 veta pred bodkočiarkou správneho poriadku, podľa ktorého odvolací orgán rozhodnutie zruší a vec vráti správnomu orgánu, ktorý ho vydal, na nové prejednanie a rozhodnutie, pokiaľ je to vhodnejšie najmä z dôvodov rýchlosti alebo hospodárnosti.

Na záver najvyšší súd k námietke žalovaného týkajúcej sa oprávnenosti podania odvolania zo strany krajského prokurátora zdôrazňuje, že krajský prokurátor vstúpil do konania podľa § 35 ods. 2 písm. i/ OSP (č. 1. 39), pričom v správnom súdnictve vstup prokurátora do už začatého konania vyplýva z ustanovenia § 35 ods. 2 OSP v spojení s § 264c ods. 1 veta prvá OSP. Podľa ustanovenia § 35 ods. 3 OSP v spojení s § 264c ods. 1 veta prvá OSP je potom prokurátor v konaní oprávnený na všetky úkony, ktoré môže vykonať účastník konania, ak nejde o úkony, ktoré môže vykonať len účastník právneho vzťahu. Keďže podanie odvolania nie je úkon, ktorý by mohol urobiť len účastník právneho vzťahu, toto oprávnenie krajskému prokurátorovi v zmysle zákona prislúcha. Odvolací súd sa preto nemohol stotožniť s námietkou žalovaného, že krajský prokurátor podal odvolanie neoprávnené.

O náhrade trov prvostupňového konania a odvolacieho súd rozhodol podľa § 224 ods. 2 OSP a § 250k ods. 1 OSP a úspešným žalobcom priznal ich náhradu v sume 541,93 eura a 262,49 eura.

Priznané trovy konania pozostávajú z náhrady za súdny poplatok za žalobu vo výške 66,39 eura a odvolanie 66,- eur a z náhrady trov právneho zastúpenia žalobcov advokátom vo výške 409,54 eura a 262,49 eura za úkony právnej služby, keď žalobkyňa v 1. rade bola zastúpená advokátom JUDr. M., CSc. na základe plnomocentva z 05.08.2008 (č. 1. 4) a žalobca v 2. rade na základe plnomocentva z 30.10.2008 (č. 1. 41), pričom žalobca v 2. rade v odvolacom konaní právneho zástupcu zmenil a dňa 22. júna 2009 zastupovaním poveril spoločnosť H., s. r. o..

Právny zástupca žalobkyne v 1. rade a do 22.06.2009 aj žalobcu v 2. rade JUDr. M., CSc. vyčíslil náhradu trov konania právnej služby sumou 560,50 eura vrátane DPH 19%, no napriek obsahu jeho podania zo 16.09.2010 doručeného najvyššiemu súdu

20.09.2010 a podania doručeného 22.09.2010 špecifikácia trov k týmto podaniam pripojená nebola a nebol pripojený ani doklad o tom, že je platiteľom DPH. Právny zástupca žalobcu v druhom rade vyúčtoval náhradu trov konania sumou 480,51 eura s podrobnou špecifikáciou za sedem úkonov právnej služby plus jeden štvrtinový úkon za účasť na vyhlásení rozsudku pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky, pričom v r. 2009 účtoval za jeden úkon 53,49 eura a v roku 2010 55,49 eura, plus režijný paušál, potvrdenie o tom, že je platiteľom dane z pridanej hodnoty, predložil.

Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za zastupovanie v správnom súdnictve bola podľa § 11 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení do 31. mája 2009 (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z.z.“) jedna trinástina výpočtového základu. Od 01. júna 2009 základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za zastupovanie v správnom súdnictve je jedna šestina výpočtového základu (§ 11 ods. 3 veta prvá vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení do 31. mája 2010, resp. § 11 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení od 01. júna 2010).

V roku 2008 1/13 výpočtového základu bola 1.465,-Sk, t. j. 48,63 eura, v roku 2009 1/13 výpočtového základu bola 53,49 eura a 1/6 výpočtového základu 115,90 eura. V roku 2010 1/6 výpočtového základu (§ 11 ods. 3, 4 vyhlášky č. 655/2004 Z. z.) činí 120,23 eura.

Ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb základná sadzba tarifnej odmeny sa zníži o 20 % (§ 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení účinnom do 31.05.2010).

Podľa obsahu súdneho spisu advokáti vykonali vo veci nasledovné úkony, za ktoré im patrí odmena za poskytnutie právnej služby:

1. JUDr. M., CSc. – prevzatie a príprava zastúpenia žalobkyne v 1. rade 05.08.2008 – 48,63 eura a žalobcu v 2. rade 30.10.2008 - 48,63 eura, podanie žaloby za oboch žalobcov 07.08.2008 – 77,81 eura (48,63 x 2 – 20 %), účasť na pojednávaní pred súdom prvého stupňa dňa 29.04.2009 85,74 eura (53,59 x 2 – 20 %) a podanie odvolania v mene žalobkyne v 1. rade 25.06.2009 - 115,90 eura. K týmto piatim úkonom možno v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. pripočítať režijný paušál, ktorý v roku 2008 činil 190,- Sk, t. j. 6,31 eura a v roku 2009 6,95 eura. Žalobcom v prvostupňovom konaní a žalobkyni v 1. rade aj v konaní

odvolacom najvyšší súd priznal okrem náhrady za súdne poplatky 132,39 eura aj odmenu za poskytnuté právne služby v sume 409,54 eura k rukám JUDr. M., CSc.,

2. H., s. r. o. - prevzatie a príprava zastúpenia žalobcu v 2. rade 22.06.2009 - 115,90 eura, ale účtuje iba 53,49 eura, podanie odvolania v mene žalobcu v 2. rade 24.06.2009 115,90 eura, ale účtuje iba 53,49 eura. Právny zástupca žalobcu v 2. rade ďalej účtoval odmenu á 53,49 eura (resp. 55,49 eura) za 5 úkonov, ktoré nazval „doplnenie“ a to doplnenie z 29.09.2009, 03.11.2009, 04.06.2010, 22.06.2009 a 14.09.2010. Z týchto úkonov bolo možné priznať náhradu iba za doplnenie odvolania z 29.09.2009, nakoľko len toho podanie sa týkalo priamo preskúmvanej veci; ostatné „doplnenia“ boli iba sprievodnými listami k prepojeným listinám, či odpoveďou na dotaz odvolacieho súdu, a preto ich nebolo možné podradiť pod žiaden z úkonov právnej služby uvedený v ustanovení § 14 vyhlášky č. 655/2004 Z. z.. Za doplnenie odvolania by patrila suma 115,90 eura, avšak právny zástupca vyúčtoval iba sumu 55,49 eura. Ďalej patrí odmena za účasť právneho zástupcu žalobcu v 2. rade na vyhlásení rozsudku pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky v sume 30,05 eura (1/4 zo sumy 120,23 eura podľa § 14 ods. 5 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z.). K týmto úkonom náleží podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. režijný paušál 3 x 6,95 eura a 1 x 7,21 eura a podľa § 18 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., k celkovej tarifnej odmene aj daň z pridanej hodnoty 41,91 eura. Žalobcovi v 2. rade takto potom najvyšší súd priznal na účet advokátskej kancelárie H., s. r. o odmenu za poskytnuté právne služby v sume 262,49 eura.

Nakoľko JUDr. M., CSc. neosvedčil, že je platiteľom dane z pridanej hodnoty, najvyšší súd mu nemohol podľa § 18 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. priznať tarifnú odmenu zvýšenú o daň z pridanej hodnoty.

Náhradu trov konania v sume 541,93 eura je žalovaný v súlade s § 149 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP povinný zaplatiť žalobcom k rukám JUDr. M. CSc. a v sume 262,49 eura na účet advokátskej kancelárie H., s. r. o., keď číslo účtu táto bezodkladne žalovanému oznámi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V B. 28. septembra 2010

JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

P. Slezáková